

ผลการใช้กิจกรรมการเรียนรู้ตามทฤษฎี CMM และ แนวคิด RT ที่มีต่อความสามารถในการสนทนาแบบญี่ปุ่น

บทคัดย่อ

งานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาผลการใช้กิจกรรมการเรียนรู้ตามทฤษฎีการจัดการความสัมพันธ์ระหว่างความหมายร่วมกัน (CMM) และแนวคิดการอ่านบทละคร (RT) ที่มีต่อความสามารถในการสนทนาแบบญี่ปุ่น (共話 หรือ Kyouwa) ของผู้เรียนภาษาญี่ปุ่นระดับต้น กลุ่มตัวอย่าง คือ นักเรียนระดับมัธยมศึกษาปีที่ 5 กลุ่มการเรียนรู้ศิลปภาษาญี่ปุ่น ณ โรงเรียนแห่งหนึ่งในกรุงเทพฯ จำนวน 11 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ 1) กิจกรรมการเรียนรู้ และ 2) แบบวัดความสามารถในการสนทนาแบบญี่ปุ่นร่วมกับเกณฑ์รูบริคส์ที่พัฒนาขึ้น การวิเคราะห์ข้อมูลใช้สถิติเชิงพรรณนา และสถิติทดสอบ Wilcoxon signed - rank test ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนมีผลความสามารถในการสนทนาแบบญี่ปุ่นหลังจากเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญที่ .01 ($z = 2.956$, $p\text{-value} = 0.003$) ซึ่งความสามารถในการสนทนาแบบญี่ปุ่นในบทบาทผู้พูดอย่างมีนัยสำคัญที่ .01 โดยพฤติกรรมที่พัฒนาขึ้น ได้แก่ 1) การพูดไม่จบประโยคเพื่อแสดงความเกรงใจ 2) การถามคู่สนทนาเพื่อสลับบทบาทเป็นผู้ฟัง ตามลำดับความสามารถในการสนทนาแบบญี่ปุ่นในบทบาทผู้ฟังมีคะแนนสูงขึ้นอย่างมีนัยสำคัญที่ .01 โดยพฤติกรรมที่พัฒนาขึ้น ได้แก่ 1) การตอบรับแสดงความรู้สึกร่วม 2) การตอบรับเสริมการสนทนาด้วยเสียงสั้นๆ หรือท่าทาง ตามลำดับ

คำ

สำคัญ

ภาษาญี่ปุ่นเป็นภาษาต่างประเทศ, การสนทนาแบบญี่ปุ่น, ทฤษฎีการจัดการความสัมพันธ์ระหว่างความหมายร่วมกัน, แนวคิดการอ่านบทละคร

Effects of Learning Activity Based on CMM and RT on Japanese Conversation Style

Abstract

This research aimed to study the effects of the learning activity based on Coordinated Management of Meaning (CMM) and Reader's Theatre (RT) on Japanese Conversation Style (共話 or Kyouwa). The sample of this study was 11 students who were eleventh-grade students majoring in Japanese from a secondary school in Bangkok. The research instruments were 1) a learning activity based on CMM and RT 2) an evaluation form to analyze students' Japanese conversation style with rubrics scores. Descriptive statistics and Wilcoxon signed - rank test were used to compare the data. The findings revealed that the students' Japanese conversation style of the post-test were significantly higher than the pre-test at .01 level ($z = 2.956$, $p\text{-value} = 0.003$). Japanese Conversation Style in Speaker Role's were significantly higher at .01 level in which 1) indirect disagreement and 2) turn-taking were higher respectively. Listener role's data were significantly higher at .01 which 1) reaction phrase and 2) backchannels signals were higher respectively.

Key words

Japanese as a Foreign Language, Japanese Conversation Style, Coordinated Management of Meaning, Reader's Theatre

1. บทนำ

ประเทศญี่ปุ่นเป็นประเทศที่มีความโดดเด่นด้านวัฒนธรรม ดังที่ Markova (2011) กล่าวว่า วัฒนธรรมญี่ปุ่นมีเอกลักษณ์เฉพาะตัว โดยเฉพาะค่านิยมเรื่องความสามัคคี ความปรองดอง ความใส่ใจ และความเกรงใจผู้อื่น ซึ่งจากวัฒนธรรมดังกล่าวส่งผลต่อพฤติกรรมกรรมการสนทนาและการใช้ภาษาญี่ปุ่น (จันทร์เพ็ญ ศักดิ์ชัยเจริญกุล, 2018) นอกจากนี้จากงานวิจัยของ Iwasaki & Horie (1998) และ Aoki (2010) พบว่า ชาวญี่ปุ่นให้คุณค่าความสำคัญกับความเป็นกลุ่ม (Group Oriented Culture) ส่งผลให้รูปแบบการสนทนามีลักษณะเด่นคือ ผู้พูดและผู้ฟังจะสร้างบทสนทนาพร้อมกัน ซึ่งตรงกับลักษณะการสนทนาที่ 水谷 (1980) เรียกว่า共話 (kyouwa) โดย水谷 (1993) และ 田所 (2015) ให้นิยามไว้ว่า เป็นการสนทนาที่ผู้พูดและผู้ฟังต่างฝ่ายต่างร่วมกันสร้างขึ้น มีลักษณะการใช้ภาษา เช่น ผู้พูดจะพูดไม่จบประโยคเพื่อให้ผู้ฟังมีโอกาสได้พูดต่อให้การสนทนาสมบูรณ์ ผู้ฟังเติมเต็มการสนทนาโดยใช้คำตอบรับที่มีความถี่สูง หรือใช้คำที่แสดงความรู้สึกที่มีร่วมกับผู้พูดตลอดการสนทนา เพื่อให้การสนทนาดำเนินไปได้อย่างราบรื่นและประสบความสำเร็จตามแบบญี่ปุ่น

จากการศึกษาและวิเคราะห์สังเคราะห์งานวิจัยต่างๆ ของ 伊藤・矢野 (1998) 笹川 (2007) 劉 (2009) ผู้วิจัยสรุปได้ว่า 共話 (kyouwa) หรือ การสนทนาแบบญี่ปุ่น หมายถึง รูปแบบการสนทนาที่มีความเป็นเอกภาพ มีความใส่ใจซึ่งกันและกันระหว่างผู้สนทนา สามารถแบ่งออกได้เป็น 2 บทบาท ได้แก่ 1) บทบาทของผู้พูดแบบญี่ปุ่น หมายถึงการที่ผู้พูดเชื่อมต่อการสนทนากับผู้ฟัง โดยใช้ประโยค คำ น้ำเสียงที่แสดงถึงความรู้สึกที่มีร่วมกันในเรื่องที่สนทนา มีการสลับบทบาทเปิดโอกาสให้ผู้ฟังเป็นผู้พูดและเป็นผู้ยกหัวเรื่องในการสนทนา และ 2) บทบาทของผู้ฟังแบบญี่ปุ่น หมายถึง การที่ผู้ฟังแสดงถึงความรู้สึกที่มีร่วมกับผู้พูด โดยการใช้คำตอบรับ และพูดเสริมการสนทนาในระยะเวลาการพูดที่ใกล้เคียงกับผู้พูด

อย่างไรก็ตามจากการศึกษาวิจัยพบว่า การสนทนาแบบไทยมีลักษณะที่แตกต่างจากการสนทนาแบบญี่ปุ่น โดย Iwasaki & Horie (1998) และ Aoki (2010) พบว่า ชาวไทยให้คุณค่าความสำคัญกับความเป็นตัวของตัวเอง ความเป็นอิสระ (Self-oriented Culture) ส่งผลให้รูปแบบการสนทนามีลักษณะเด่นคือ ผู้พูดและผู้ฟังจะสนทนาอย่างเป็นอิสระต่อกัน เช่น ผู้พูดจะมีบทบาทในการพูดยาว ผู้ฟังจะไม่ใช้คำตอบรับขัดจังหวะระหว่างการฟัง ผู้พูดและผู้ฟังเปลี่ยนหัวข้อการสนทนาอย่างรวดเร็ว บางครั้งมีการพูดซ้อนทับกัน เป็นต้น ซึ่งตรงกับลักษณะการสนทนาที่ 水谷 (1980) เรียกว่า対話 (taiwa) โดย 伊藤・矢野 (1998) ให้นิยามไว้ว่า เป็นการสนทนาที่มีผู้พูดจะพูดสิ่งที่ตนเองต้องการเป็นหลักโดยไม่ยึดติดกับการพูดของคู่สนทนาและไม่ยึดติดกับบริบทรอบด้าน

ความแตกต่างทางวัฒนธรรมไทยและญี่ปุ่นส่งผลต่อการใช้ภาษา กระทรวงศึกษาธิการ (2551) จึงกำหนดสาระสำคัญและตัวชี้วัดในหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานสำหรับนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ซึ่งเป็นผู้เรียนภาษาญี่ปุ่นระดับต้น โดยระบุให้มีการศึกษาวัฒนธรรมญี่ปุ่นเพื่อให้สามารถสื่อสารภาษาญี่ปุ่นได้เหมาะสม ดังนั้นการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนได้ใช้ภาษาสื่อสารสนทนาอย่างเข้าใจวัฒนธรรมภาษาญี่ปุ่นจึงเป็นสิ่งสำคัญ ดังที่ ทศนีย์ เมธาพิสิฐ (2004) กล่าวว่า กุญแจสำคัญที่ทำให้สื่อสารกับชาวญี่ปุ่นได้อย่างราบรื่นนั้นจะต้องเกิดจากความเข้าใจความรู้สึกนึกคิดของชาวญี่ปุ่นและรูปแบบทางวัฒนธรรมหรือแนวคิดที่ซ่อนอยู่ในภาษาญี่ปุ่นทั้งนี้การให้ผู้เรียนสร้างความเข้าใจวัฒนธรรมภายใต้ภาษานั้นควรเริ่มตั้งแต่ในระดับต้น ดังที่ โพลิน เจริญผล (2555) เสนอไว้ว่า ผู้สอนควรอธิบายและชี้จุดการใช้ภาษาญี่ปุ่นในบริบทต่างๆ ให้กับผู้เรียนตั้งแต่ระดับต้นหรือมัธยมศึกษา เพื่อป้องกันมิให้ผู้เรียนใช้ภาษาที่ผิดติดตัวไปในระดับสูงและสามารถสื่อสารกับชาวญี่ปุ่นได้อย่างราบรื่นในอนาคต กระนั้นจากการศึกษาวิจัยที่ผ่านมาพบว่า มีงานวิจัยที่มุ่งเน้นการจัดการเรียนการสอนเพื่อพัฒนา

ความสามารถภาษาญี่ปุ่นของผู้เรียนระดับต้น เช่น กิจกรรมการเรียนรู้แบบโครงงาน (ดวงใจ จงนากร, 2557) การสอนแบบห้องเรียนกลับทาง (นะโอะโกะ โยะมิตะ และ ทนพร ตริรัตน์สกุลชัย, 2016) แนวคิดการเรียนรู้แบบร่วมมือ เทคนิค TGT (สุมาลี วัชรทายทอง, 2560) เป็นต้น แต่ยังไม่มียานวิจัยใดที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถสนทนาแบบญี่ปุ่นได้ราบรื่นโดยเริ่มจากการทำความเข้าใจวัฒนธรรมภาษาญี่ปุ่น

จากการศึกษาเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเพื่อนำมาเป็นแนวทางการแก้ไขปัญหาในข้างต้น พบว่า ทฤษฎีการจัดการความสัมพันธ์ระหว่างความหมายร่วมกัน (Coordinated management of meaning หรือ CMM) ของ Pearce & Cronen (1980) เป็นทฤษฎีหนึ่งที่ว่ากระบวนการสื่อสารเป็นเครื่องมือที่สามารถใช้ในการพัฒนาความสัมพันธ์ระหว่างผู้คนที่มีความสัมพันธ์ทางวัฒนธรรมและประสบการณ์ชีวิตที่แตกต่างกันเกิดความเข้าใจซึ่งกันและกันได้ และการที่จะทำให้เกิดความเข้าใจซึ่งกันและกันได้ดีต้องเริ่มจากการวิเคราะห์ความหมายจากการสนทนา 5 มิติ (A Hierarchy Model of Actor's Meanings) ได้แก่ 1) คำพูด 2) ลักษณะการพูด 3) ความสัมพันธ์กับคู่สนทนา 4) สถานการณ์ 5) เบื้องหลังทางสังคมและวัฒนธรรม นอกจากนี้ผู้วิจัยพบว่า แนวคิดการอ่านบทละคร (Reader's Theatre หรือ RT) เป็นอีกแนวคิดหนึ่งที่จะช่วยส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถพูดสนทนาได้อย่างถูกต้องและคล่องแคล่วเป็นธรรมชาติ โดย Sloyer (1982) และ Adams (2003) กล่าวถึงหลักการของแนวคิดนี้ว่า เมื่อผู้เรียนได้สัมผัสภาษาที่มีการใช้จริง ฟังพูดออกเสียงซ้ำๆ และได้พูดตามบทละครอย่างสมบทบาท ผ่านกระบวนการกลุ่มช่วยกันแลกเปลี่ยนเรียนรู้และสะท้อนคิดการเรียนรู้ร่วมกัน จะทำให้ผู้เรียนสามารถพูดสนทนาได้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น ซึ่งในงานวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยเลือกใช้อนิเมชันและมังงะญี่ปุ่นมาประยุกต์ใช้เป็นบทละครเป็นสื่อการเรียนรู้ในกิจกรรมการเรียนรู้ เพราะอนิเมชันและมังงะญี่ปุ่นเป็นสิ่งที่ผู้เรียนในยุคปัจจุบันชื่นชอบ สามารถเข้าถึงสื่อได้ตลอดเวลาด้วยตนเอง และสะท้อนให้เห็นวัฒนธรรมความคิดค่านิยมของชาวญี่ปุ่นได้อย่างเป็นรูปธรรม ดังงานวิจัยของ สุริรัตน์ เรื่องประยูร และ ปญญูทธิ์ วัฒนานนท์ (2017) ที่กล่าวว่า อนิเมชันและมังงะเป็นแหล่งการเรียนรู้ที่ผู้เรียนใช้เข้าถึงตัวตนของชาวญี่ปุ่นได้ง่ายและเหมาะสมกับพฤติกรรมของวัยรุ่นทุกยุคทุกสมัยมากที่สุดเมื่อเปรียบเทียบกับสื่อด้านอื่นๆ เช่น เพลง ภาพยนตร์ หรือ เกมจากประเทศญี่ปุ่น ดังนั้นในงานวิจัยนี้ผู้วิจัยจึงนำทฤษฎีและแนวคิดในข้างต้นมาใช้ร่วมกันเป็นแนวทางการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ เพื่อส่งเสริมความสามารถในการสนทนาแบบญี่ปุ่นของผู้เรียนระดับต้น

2. วัตถุประสงค์การวิจัย

งานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์การวิจัย คือ เพื่อศึกษาผลการใช้กิจกรรมการเรียนรู้ตามทฤษฎี CMM และแนวคิด RT ที่ส่งผลต่อความสามารถในการสนทนาแบบญี่ปุ่นของผู้เรียนระดับต้น

3. วิธีดำเนินการวิจัย

งานวิจัยนี้มีวิธีดำเนินการวิจัยใน 5 ประเด็น ดังนี้

1. กลุ่มตัวอย่าง คือ นักเรียนระดับมัธยมศึกษาปีที่ 5 กลุ่มการเรียนรู้ศิลปะภาษาญี่ปุ่น จำนวน 11 คน มีประสบการณ์การเรียนรู้ภาษาญี่ปุ่นประมาณ 200 ชั่วโมง นักเรียนมีความสามารถภาษาญี่ปุ่นคล่อง การเลือกกลุ่มตัวอย่างเป็นแบบการสุ่มตามความสะดวก (Convenience Sampling)

2. เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล คือ แบบวัดความสามารถในการสนทนาแบบญี่ปุ่น มีวัตถุประสงค์เพื่อวัดความสามารถในการสนทนาแบบญี่ปุ่น มีลักษณะเป็นสถานการณ์จำลอง ให้นักเรียนสนทนากันเป็นกลุ่ม 2-3 คน ตามสถานการณ์ กำหนดให้สนทนามากกว่า 1 นาที โดยมีผู้ประเมิน คือ ผู้วิจัย และอาจารย์ชาวญี่ปุ่นที่มีประสบการณ์

ในการสอนภาษาญี่ปุ่นในประเทศไทยมาระยะเวลา 10 ปี ซึ่งจากการทดสอบความสอดคล้องของผู้ตรวจ (Inter-Rater Reliability) ได้ผลค่าความเชื่อมั่นในแบบวัดความสามารถนับก่อนการทดลองที่ 0.93 และนับหลังการทดลองที่ 0.87 แสดงให้เห็นว่าการประเมินของผู้ประเมินทั้ง 2 มีความสัมพันธ์กันในระดับสูง ทั้งฉบับก่อนและหลังการทดลอง

2.1 หัวข้อการประเมิน ได้แก่ ความสามารถในการสนทนาแบบญี่ปุ่นในบทบาทผู้พูด ประเมินจาก 2 พฤติกรรม ได้แก่ 1) การพูดไม่จบประโยคเพื่อแสดงความเกรงใจ 2) การถามคู่สนทนาเพื่อสลับบทบาทเป็นผู้ฟัง และบทบาทของผู้ฟังแบบญี่ปุ่นประเมินจาก 2 พฤติกรรม ได้แก่ 1) การตอบรับเสริมการสนทนาด้วยเสียงสั้นๆ หรือท่าทาง 2) การตอบรับแสดงความรู้สึกร่วม

2.2 เกณฑ์ที่ใช้ในการประเมินมีลักษณะเป็นแบบรูบริคส์ แบ่งการประเมินเป็น 4 ระดับ (4-point rubric) โดย 0 คะแนน หมายถึง ไม่พูด 1 คะแนน หมายถึง พูดแต่ไม่เหมาะสมเลย 2 คะแนน หมายถึง พูดแต่ขาดความเหมาะสมบางส่วน 3 คะแนน หมายถึง พูดอย่างเหมาะสมเกือบทั้งหมด

3. เครื่องมือที่ใช้ในการทดลอง คือ กิจกรรมการเรียนรู้ตามทฤษฎีการจัดการความสัมพันธ์ระหว่างความหมายร่วมกัน (CMM) และแนวคิดการอ่านบทละคร (RT) โดยมีรายละเอียด ดังนี้

3.1 กิจกรรมการเรียนรู้มีวัตถุประสงค์เพื่อให้ผู้เรียนสามารถสนทนาแบบญี่ปุ่นในบทบาทผู้พูดและในบทบาทผู้ฟังได้ โดยมีพฤติกรรมคือ 1) พูดไม่จบประโยคเพื่อแสดงความเกรงใจได้ 2) พูดถามคู่สนทนาเพื่อสลับบทบาทเป็นผู้ฟังได้ 3) พูดตอบรับเสริมการสนทนาด้วยเสียงสั้นๆ หรือท่าทางได้ 4) พูดตอบรับแสดงความรู้สึกร่วมได้

3.2 การกำหนดเนื้อหาสาระสำคัญที่ใช้ในกิจกรรมการเรียนรู้มาจากเนื้อหาตามหลักสูตรการศึกษาแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน ซึ่งตรงกับภาษาญี่ปุ่นในระดับต้น A1 ตามเกณฑ์ระดับความสามารถทางภาษาญี่ปุ่น JF Standard ซึ่งมีเงื่อนไขคือ นักเรียนสามารถพูดสนทนาเรื่องเกี่ยวกับตนเองและเรื่องรอบตัวในชีวิตประจำวันได้ โดยใช้คำศัพท์และรูปประโยคพื้นฐาน โดยในกิจกรรมการเรียนรู้มีลักษณะการดำเนินกิจกรรม ดังนี้

ตารางที่ 1 ตารางแสดงการดำเนินกิจกรรมการเรียนรู้ตามทฤษฎี CMM และแนวคิด RT

ขั้นเตรียมเข้าสู่บทเรียน	ครูคัดเลือกบทละครจากแหล่งต่างๆ เช่น การสนทนาภาษาญี่ปุ่นบางฉากในอนิเมะหรือคลิปขนาดสั้น บทสนทนาจากมังงะภาษาญี่ปุ่นหรือการ์ตูนจากหนังสือแบบเรียน เป็นต้น
ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน	ครูนำเข้าสู่บทเรียนด้วยอนิเมะหรือมังงะฉากสั้นๆ ให้นักเรียนฟังหรือดู และใช้คำถามกระตุ้นให้นักเรียนเดาเหตุการณ์ หรือ ยกประสบการณ์ตนเองที่เกี่ยวข้องกับสิ่งนั้น
ขั้นสอน	1. ครูให้นักเรียนวิเคราะห์บทสนทนาต่างๆ จากบทละครในอนิเมะหรือมังงะในขั้นนำ 5 มิติ ได้แก่ 1) คำพูด 2) ลักษณะการพูด 3) ความสัมพันธ์กับคู่สนทนา 4) สถานการณ์ 5) เบื้องหลังทางสังคมและวัฒนธรรม โดยไม่ต้องเรียงลำดับ และให้นักเรียนหาความเชื่อมโยงระหว่างภาษาและวัฒนธรรมญี่ปุ่นในบทละคร 2. ครูให้นักเรียนแลกเปลี่ยนเรียนรู้สิ่งที่นักเรียนวิเคราะห์ได้จากบทละคร โดยใช้กิจกรรมหลากหลายกระตุ้นการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ เช่น Think-pair-share หรือ Brainstorming เป็นต้น 3. ครูสอดแทรกเนื้อหาคำศัพท์ รูปประโยคต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับบทละครที่นักเรียนวิเคราะห์ 4. ครูให้นักเรียนช่วยกันอ่านออกเสียงบทสนทนา หรือพากย์เสียงตามบทละครที่ได้ยิน และให้นักเรียนลงคิดแต่งเติมบทสนทนาเพิ่มเติมจากบทละครเดิม และให้นักเรียนช่วยกันอ่านบทละครที่แต่งเติมขึ้น โดยทำเสียงอย่างสมจริง ใส่อารมณ์ได้สมบทบาท นำเสนอแลกเปลี่ยนเรียนรู้ซึ่งกันและกัน
ขั้นสรุป	ครูให้นักเรียนสะท้อนคิดการเรียนรู้จากมุมมองตนเอง มุมมองจากเพื่อน และมุมมองจากผู้สอน โดยใช้กิจกรรมให้นักเรียนโพสต์ข้อความออนไลน์ โดยไม่มีการลงชื่อเพื่อให้นักเรียนแสดงความคิดเห็นต่างๆ เน้นบรรยากาศการให้กำลังใจ เสนอแนะเพื่อการพัฒนา และเน้นการเชื่อมโยงการใช้ภาษาสู่บริบทการใช้จริงต่อไป

3.3 การวางแผนการใช้กิจกรรมการเรียนรู้ใช้ประกอบในการเรียนการสอนรายวิชาภาษาญี่ปุ่น 3 ต่อเนื่อง 8 สัปดาห์ ผ่านช่องทางออนไลน์ด้วยโปรแกรม Zoom

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยทุกชิ้นผ่านการตรวจสอบคุณภาพจากผู้เชี่ยวชาญด้านหลักสูตรและการสอนและผู้เชี่ยวชาญด้านการสอนภาษาญี่ปุ่นเป็นภาษาต่างประเทศ จำนวน 5 ท่าน นำมาหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of item-objective congruence หรือ IOC) ปรับแก้ไขตามคำแนะนำ และทดลองใช้กับนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายแผนการเรียนภาษาญี่ปุ่นของโรงเรียนที่มีลักษณะใกล้เคียงกับกลุ่มตัวอย่าง แล้วนำมาปรับแก้ไขอีกครั้ง ก่อนนำไปใช้ทดลองจริง ผลการตรวจสอบคุณภาพ พบว่า มีค่า IOC มีค่าระหว่าง 0.80-0.50 ในทุกองค์ประกอบ แสดงว่ามีความเหมาะสมที่จะนำไปใช้ได้

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยนำกิจกรรมการเรียนรู้ไปใช้ในการจัดการเรียนการสอนและรวบรวมข้อมูล ตามขั้นตอน ดังนี้

4.1 ผู้วิจัยนำแบบวัดความสามารถในการสนทนาแบบญี่ปุ่นฉบับก่อนการใช้กิจกรรมการเรียนรู้ (Pre-test) วัดความสามารถของกลุ่มตัวอย่างก่อนการทดลอง

4.2 ผู้วิจัยดำเนินการทดลองโดยจัดการเรียนการสอนด้วยกิจกรรมการเรียนรู้ตามทฤษฎี CMM และแนวคิด RT ในช่องทางออนไลน์ผ่านโปรแกรม Zoom

4.3 ผู้วิจัยนำแบบวัดความสามารถในการสนทนาแบบญี่ปุ่นฉบับหลังการใช้กิจกรรมการเรียนรู้ (Post-test) ไปใช้วัดความสามารถของกลุ่มตัวอย่างหลังการทดลอง

5. การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลผลคะแนนความสามารถในการสนทนาแบบญี่ปุ่นของกลุ่มตัวอย่างโดยเปรียบเทียบผลคะแนนระหว่างก่อนทดลองและหลังการทดลอง และวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติเชิงพรรณนา และสถิติทดสอบ Wilcoxon signed - rank test ที่ระดับนัยสำคัญ .01

4. ผลการวิจัย

1. ผลการเปรียบเทียบความสามารถในการสนทนาแบบญี่ปุ่นในภาพรวมของกลุ่มตัวอย่างระหว่างก่อนเรียนและหลังเรียนด้วยกิจกรรมการเรียนรู้ตามทฤษฎี CMM และแนวคิด RT เมื่อนำข้อมูลมาวิเคราะห์ด้วยสถิติทดสอบ Wilcoxon signed - rank test พบว่า หลังเรียนมีค่าเฉลี่ย 39.09 สูงกว่าก่อนเรียนที่มีค่าเฉลี่ย 15.91 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ($z = 2.956, p\text{-value} = 0.003$) ดังในตารางที่ 2 ดังนี้

ตารางที่ 2 เปรียบเทียบความสามารถในการสนทนาแบบญี่ปุ่นก่อนและหลังเรียนด้วยกิจกรรมการเรียนรู้

ความสามารถในการสนทนาแบบญี่ปุ่น	n	คะแนนเต็ม	Mean	SD	T	Z	p-value
หลังการทดลอง	11	60	39.09	8.893	66	2.956	0.003
ก่อนการทดลอง	11	60	15.91	9.954			

* $p < .01$

2. ผลการเปรียบเทียบคะแนนความสามารถในการสนทนาแบบญี่ปุ่นของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกเป็นรายองค์ประกอบระหว่างก่อนเรียนและหลังเรียนด้วยกิจกรรมการเรียนรู้ตามทฤษฎี CMM และแนวคิด RT ได้ผลการทดลอง ดังนี้

2.1 บทบาทผู้พูดแบบญี่ปุ่น ผลการทดลองพบว่า เมื่อนำข้อมูลมาวิเคราะห์ด้วยสถิติ Wilcoxon signed - rank test พบว่า หลังเรียนมีค่าเฉลี่ย 21.36 สูงกว่าก่อนเรียนที่มีค่าเฉลี่ย 8.64 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ($z = 2.971, p\text{-value} = 0.003$) ดังในตารางที่ 3 ดังนี้

ตารางที่ 3 เปรียบเทียบผลคะแนนความสามารถในการสนทนาแบบญี่ปุ่น “บทบาทผู้พูด” ก่อนและหลังการทดลองด้วยกิจกรรมการเรียนรู้ (n=11)

ความสามารถในการสนทนาแบบญี่ปุ่น บทบาทผู้พูด	คะแนน เต็ม	หลังการทดลอง		ก่อนการทดลอง		T	Z	p-value
		Mean	SD	Mean	SD			
1) การพูดไม่จบประโยคเพื่อแสดงความเกรงใจ	15	10.91	3.015	3.64	3.931	55	2.859	0.004*
2) การถามคู่สนทนาเพื่อสลับบทบาทเป็นผู้ฟัง	15	4.156	4.156	3.873	3.873	55	2.972	0.003*
รวม	30	21.36	5.954	8.64	7.103	66	2.971	0.003*

* $p < .01$

2.2 บทบาทผู้ฟังแบบญี่ปุ่น ผลการทดลองพบว่า เมื่อนำข้อมูลมาวิเคราะห์ด้วยสถิติ Wilcoxon signed- rank test พบว่า หลังเรียนมีค่าเฉลี่ย 17.73 สูงกว่าก่อนเรียนที่มีค่าเฉลี่ย 7.27 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ($z = 2.971, p\text{-value} = 0.003$) ดังในตารางที่ 4 ดังนี้

ตารางที่ 4 เปรียบเทียบผลคะแนนความสามารถในการสนทนาแบบญี่ปุ่น “บทบาทผู้ฟัง” ก่อนและหลังการทดลองด้วยกิจกรรมการเรียนรู้ (n=11)

ความสามารถในการสนทนาแบบญี่ปุ่น บทบาทผู้ฟัง	คะแนน เต็ม	หลังการทดลอง		ก่อนการทดลอง		T	Z	p-value
		Mean	SD	Mean	SD			
1) การตอบรับเสริมการสนทนาด้วยเสียงสั้นๆ หรือท่าทาง เช่น 「はい」 (hai) 「うん」 (un) หรือ การพยักหน้า	15	6.82	3.371	0.00	0.000	66	3.066	0.002*
2) การตอบรับแสดงความรู้สึกที่ร่วม เช่น 「へえ！」 (hee!) 「ほんとう？」 (hontou?)	15	10.91	2.023	4.27	4.101	21	2.271	0.023*
รวม	30	17.73	4.671	7.27	4.101	66	2.971	0.003*

* $p < .01$

5. สรุปผลและอภิปรายผล

ผลการใช้กิจกรรมการเรียนรู้ตามทฤษฎี CMM และแนวคิด RT ส่งผลต่อความสามารถในการสนทนาแบบญี่ปุ่นของผู้เรียนระดับต้น โดยพบว่า ความสามารถในการสนทนาแบบญี่ปุ่นหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนด้วยกิจกรรมการเรียนรู้ที่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.01 โดยสามารถสรุปผลการวิจัยได้ว่า เมื่อนักเรียนได้ตระหนักเข้าใจถึงวัฒนธรรมญี่ปุ่นที่เชื่อมโยงกับภาษาญี่ปุ่นและได้รับโอกาสในการพูดสนทนาภาษาญี่ปุ่นอย่างเพียงพอ จะทำให้นักเรียนสามารถสนทนาแบบญี่ปุ่นได้อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ พัชรภา เอื้ออมรวนิช (2560) ที่กล่าวว่า การเรียนรู้และทำความเข้าใจวัฒนธรรมซึ่งกันและกัน จะทำให้บุคคลที่มีวัฒนธรรมที่แตกต่างกันสื่อสาร

ได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสบความสำเร็จได้ และสอดคล้องกับ พระอุดมธีรคุณ และ บัณฑิตกา จารุมา (2020) ที่กล่าวไว้ว่า ภาษาเป็นสิ่งที่สะท้อนความคิด ทักษะคิด ค่านิยมอันเป็นส่วนหนึ่งของวัฒนธรรม ดังนั้นการเรียนการสอนภาษาจำเป็นต้องอาศัยความเข้าใจวัฒนธรรมของเจ้าของภาษาจึงจะทำให้สามารถใช้ภาษาสื่อสารได้อย่างมีประสิทธิภาพ นอกจากนี้ผู้วิจัยยังอภิปรายผลการทดลองตามมิติองค์ประกอบของความสามารถในการสนทนาแบบญี่ปุ่นได้ ดังนี้

5.1 ความสามารถในการสนทนาแบบญี่ปุ่นในบทบาทผู้พูด

จากผลการทดลองพบว่า นักเรียนมีพัฒนาการด้านบทบาทผู้พูดแบบญี่ปุ่นอย่างเห็นได้ชัด ซึ่งจากการสังเกตระหว่างการทำกิจกรรมการเรียนรู้และการสะท้อนคิดหลังการเรียนรู้พบว่า ในระยะแรกนักเรียนส่วนมากไม่กล้าพูดออกเสียง นึกคำศัพท์ไม่ออก ใช้เวลาคิดนานในการแต่งประโยคให้สื่อสารได้ เมื่อผ่านไป 4 สัปดาห์ นักเรียนกล้าพูดมากขึ้น เริ่มนึกคำศัพท์มาสร้างประโยคสื่อสารได้เร็วขึ้น แต่ยังคงขาดความมั่นใจ โดยจากการสะท้อนคิดหลังการเรียนรู้พบว่า นักเรียนอยากพูดคล่องขึ้นกว่านี้ และนักเรียนเริ่มคำนึงถึงการใช้น้ำเสียง ความเหมาะสมในการใช้ภาษาเพิ่มขึ้น โดยสังเกตได้จากการที่นักเรียนเริ่มสามารถปฏิเสธคำชวนแบบอ้อมๆ ได้ และสะท้อนคิดหลังการเรียนรู้ไว้ว่า “อยากจะทำได้ดีสมบทบาทแบบญี่ปุ่นมากกว่านี้” เมื่อผ่านไป 6 สัปดาห์ พบว่า นักเรียนพูดเสียงดังขึ้นแสดงให้เห็นถึงความมั่นใจในการพูดสื่อสาร และจากการวิเคราะห์ 5 มิติ ช่วยทำให้นักเรียนเกิดการตระหนักถึงธรรมชาติของชาวญี่ปุ่นและเข้าใจชาวญี่ปุ่นมากขึ้น โดยนักเรียนกล่าวว่า “ชาวญี่ปุ่นดูเกรงใจผู้อื่นมาก” ส่งผลให้นักเรียนมีพัฒนาการของการสนทนาแบบญี่ปุ่นในบทบาทผู้พูดดีขึ้น มีการพยายามพูดอ้อมๆ เมื่อต้องการปฏิเสธ พยายามมีอารมณ์ร่วมไปกับบทสนทนา โดยใช้น้ำเสียง สีหน้า และท่าทางเพิ่มขึ้นอย่างเห็นได้ชัด กล่าวได้ว่า เมื่อนักเรียนตระหนักเข้าใจและยอมรับว่า ธรรมชาติของชาวญี่ปุ่นคือ ความเกรงใจผู้อื่น และการสนทนาแบบญี่ปุ่นมีลักษณะการพูดแบบอ้อมไม่พูดคำปฏิเสธอย่างตรงไปตรงมา นักเรียนก็สามารถพูดสนทนาแบบญี่ปุ่นได้ โดยสอดคล้องกับ พระอุดมธีรคุณ และ บัณฑิตกา จารุมา (2020) ที่กล่าวว่า “เมื่อคนต่างภาษาสื่อสารกันจึงต้องมีความเข้าใจวัฒนธรรมการใช้ภาษาของเจ้าของภาษาจึงจะก่อให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลในการสื่อสาร” ทั้งนี้จากผลการทดลองในบทบาทผู้พูดในพฤติกรรมกรรมการถามคู่สนทนาเพื่อสลับบทบาทเป็นผู้ฟัง พบว่า มีค่าเฉลี่ยต่ำ ซึ่งจากการสังเกตพบว่า นักเรียนพยายามจะถามคู่สนทนากลับไป แต่ยังไม่สามารถทำได้ทันที โดยนักเรียนได้สะท้อนคิดไว้ว่า “ไม่รู้ว่าจะพูดคุยเรื่องอะไรต่อดี” “ฟังแล้วนึกภาษาญี่ปุ่นไม่ทัน” ซึ่งสอดคล้องกับ ฐิติ (2009) ที่กล่าวว่า เมื่อผู้เรียนยังกังวลกับการพูดของตนเองให้สื่อความหมายได้ การฝึกต่อยอดการสนทนาด้วยคำถามเพื่อให้คู่สนทนาได้มีบทบาทในการพูดจึงเป็นเรื่องยาก และหากไม่มีประสบการณ์ในเรื่องที่กำลังสนทนาพร้อมกัน จะทำให้เกิดช่องว่างในการสื่อสารทำให้ต่อยอดการสนทนาได้ยาก

5.2 ความสามารถในการสนทนาแบบญี่ปุ่นในบทบาทผู้ฟัง

จากผลการทดลองพบว่า นักเรียนมีพัฒนาการในด้านบทบาทผู้ฟังอย่างเห็นได้ชัด จากการสังเกตระหว่างการทำกิจกรรมการเรียนรู้และการสะท้อนคิดหลังการเรียนรู้พบว่า ในระยะแรกนักเรียนฟังผู้พูดอย่างไม่มี การตอบรับใดๆ โดยจากการสะท้อนคิดพบว่า กลุ่มตัวอย่างไม่เข้าใจว่าการเป็นผู้ฟังในการสนทนาแบบญี่ปุ่นคืออะไร แตกต่างจากการสนทนาแบบไทยอย่างไร แต่เมื่อผ่านไป 4 สัปดาห์ นักเรียนตระหนักได้ว่า บทบาทของผู้ฟังแบบญี่ปุ่นแตกต่างจากวัฒนธรรมไทยที่จะให้ความสำคัญกับคู่สนทนาเป็นอย่างมากผ่านการใช้วิธีการแสดงออกผ่านทางเสียง ท่าทาง คำพูดต่างๆ และเมื่อผ่านไป 6 สัปดาห์ นักเรียนพยายามใช้คำตอบรับระหว่างการสนทนา โดยการพยักหน้าถี่ๆ และเมื่อคู่สนทนาพูดจบมีการใช้คำตอบรับ เช่น คำว่า 「はい」 (hai) 「うん」 (un) มากขึ้น และในสัปดาห์สุดท้ายพบว่า นักเรียนพยายามใช้คำตอบรับว่า 「～ですわ」 (desune) เพิ่มเติม และพยายามพูดตอบรับโดยใช้

คำแสดงความรู้สึกร่วมกับผู้พูด เช่น 「へえ！」 (heel!) 「ほんとう？」 (hontou?) ที่ใช้แสดงความประหลาดใจ และมีการพยักหน้าระหว่างการฟังเพื่อแสดงสัญญาณว่า ตนเองกำลังฟังอยู่และเข้าใจในสิ่งที่อีกฝ่ายพูดสื่อสาร จากผลการวิจัยดังกล่าว แสดงให้เห็นว่า เมื่อนักเรียนเข้าใจว่า “ชาวญี่ปุ่นใส่ใจคู่สนทนามาก” นักเรียนจึงพยายามใช้กลยุทธ์ต่างๆ ที่แสดงความใส่ใจคู่สนทนามากขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ 田所 (2015) ที่กล่าวว่า การสนทนาแบบญี่ปุ่นเริ่มต้นจาก “ความใส่ใจซึ่งกันและกัน” การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ส่งเสริมให้นักเรียนตระหนักถึงความใส่ใจซึ่งกันและกันในการสนทนาแบบญี่ปุ่น พร้อมยกตัวอย่างการสนทนาอย่างเป็นรูปธรรม จะทำให้นักเรียนเกิดความตระหนัก และสามารถสนทนาแบบญี่ปุ่นได้ดีและประสบความสำเร็จ ทั้งนี้ในการตอบรับเสริมการสนทนาด้วยเสียงสั้นๆ หรือท่าทาง ยังมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับต่ำ โดยจากการสังเกตพบว่า นักเรียนหลายคนพยักหน้าโดยที่ไม่ได้ใส่ใจคู่สนทนาอย่างแท้จริง และยังไม่สามารถออกเสียงเป็นเสียงสั้นๆ ระหว่างการฟังได้ ซึ่งสอดคล้องกับ 久保田 (1994) ที่กล่าวว่า การตอบรับเสริมการสนทนาด้วยเสียงสั้นๆ หรือท่าทางเป็นเรื่องธรรมดาของชาวญี่ปุ่น แต่เป็นเรื่องยากสำหรับผู้เรียนชาวต่างชาติ ดังนั้นจึงเป็นสิ่งที่ขาดไม่ได้ในการเรียนการสอนเพื่อให้ผู้เรียนสามารถสนทนาแบบญี่ปุ่นได้

6. ข้อเสนอแนะ

จากผลการวิจัยในข้างต้นผู้วิจัยสรุปข้อเสนอแนะในการนำวิจัยไปใช้และข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งถัดไป ดังนี้

6.1 ข้อเสนอแนะในการนำผลวิจัยไปใช้ในทางปฏิบัติ

1) การเตรียมกิจกรรมการเรียนรู้ ครูควรคำนึงถึงบทละครที่นำมาใช้ในกิจกรรมการเรียนรู้ โดยคัดเลือกบทละครที่มีเรื่องราวที่นักเรียนสามารถทำความเข้าใจได้ง่าย ระดับภาษาญี่ปุ่นไม่ยากจนเกินไป ความยาวของบทละครพอเหมาะกับระดับความสามารถของนักเรียน รวมถึงคำนึงถึงความหลากหลายของบทละครเพื่อกระตุ้นให้นักเรียนสนใจและมีแรงจูงใจการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง

2) ระหว่างการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ครูเป็นผู้อำนวยความสะดวก (Facilitator) คอยช่วยเหลือและกระตุ้นการเรียนรู้ของนักเรียนอย่างต่อเนื่อง ครูควรเน้นย้ำให้นักเรียนฟังเสียงภาษาญี่ปุ่นจากเสียงชาวญี่ปุ่นต้นฉบับหรือเสียงภาษาญี่ปุ่นจากใช้เว็บไซต์แปลงเสียงเป็นข้อความ (Text To Speech) และเปิดโอกาสให้นักเรียนทุกคนมีโอกาสฝึกพูดสนทนาสมบทบาทอย่างเพียงพอ ทั้งนี้เสียงส่งผลต่อความหมายในการสนทนา ดังนั้นในการจัดการเรียนการสอนออนไลน์ ครูอาจจัดกิจกรรมโดยการแบ่งห้องย่อย (Breakout rooms) ในโปรแกรมต่างๆ เพื่อให้นักเรียนกล้าพูด กล้าแสดงความคิดเห็น ส่งเสริมให้เกิดบรรยากาศการทำงานเป็นทีม ทำให้นักเรียนกล้าแลกเปลี่ยนเรียนรู้ซึ่งกันและกัน และครูสามารถติดตามการทำกิจกรรมการเรียนรู้ของนักเรียนได้อย่างทั่วถึง

3) การสะท้อนคิดการเรียนรู้ ครูให้นักเรียนสะท้อนคิดการเรียนรู้จากมุมมองของตนเอง มุมมองของเพื่อน และมุมมองของครู เพื่อสรุปกิจกรรมการเรียนรู้ โดยอาจกำหนดหัวข้อในการสะท้อนคิด เช่น สิ่งที่ได้เรียนรู้ สิ่งที่ยากพัฒนา สิ่ง que เพื่อนทำได้ สถานการณ์ที่นำไปใช้ได้ สิ่งที่ยังสับสน เป็นต้น โดยครูควรสร้างบรรยากาศเชิงบวก เน้นการให้กำลังใจ ข้อเสนอแนะเพื่อการพัฒนา และเชื่อมโยงเนื้อหาที่นำมาไปใช้จริง

6.2 ข้อเสนอแนะในการวิจัยต่อไป

ควรมีการศึกษากิจกรรมการเรียนรู้ที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถใช้คำถามต่างๆ ถามคู่สนทนา กลับ เพื่อต่อยอดการสนทนาแบบญี่ปุ่นได้ และควรมีการศึกษากิจกรรมการเรียนรู้ที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถตอบรับเสริมการสนทนาด้วยเสียงสั้นๆ หรือท่าทางระหว่างการฟังเพื่อแสดงความใส่ใจคู่สนทนาได้อย่างแท้จริงต่อไป

เอกสารอ้างอิง (References)

- จันทร์เพ็ญ ศักดิ์ชัยเจริญกุล. (2553). การศึกษารูปแบบและปัจจัยในการปรับระดับความสุภาพขณะสนทนาภาษาญี่ปุ่นของชาวไทยผู้รู้ภาษาญี่ปุ่นเปรียบเทียบกับชาวญี่ปุ่น. [วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต]. มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- ดวงใจ จงธนากร. (2557). Project-Based Learning กับการเรียนการสอนภาษาญี่ปุ่น. *国際交流基金バンコク日本文化センター日本語教育紀要*, (11), 13-19.
- ทัศนีย์ เมธาพิสิฐ. (2004). ปัญหาการเรียนภาษาญี่ปุ่นของนักศึกษาไทย. *วารสารญี่ปุ่นศึกษา*, 21(2), 35-70.
- นะโอะโกะ โยะฉิมตะ และ ทนพร ตรีรัตน์สกุลชัย. (2016). การศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่อการสอนแบบห้องเรียนกลับทางรายวิชาภาษาญี่ปุ่นพื้นฐาน 1 ของนักศึกษาที่ไม่ใช่วิชาเอกมหาวิทยาลัยเชียงใหม่. *วารสารเครือข่ายญี่ปุ่นศึกษา*. 6(2), 71-83.
- ไพลิน เจริญผล. (2555). รูปแบบภาษาที่ปรากฏตอนท้ายการขอร้องของผู้เรียนภาษาญี่ปุ่นชาวไทย : ผลสำรวจการใช้ภาษาของผู้เรียนในระดับมัธยมศึกษาและระดับอุดมศึกษา. [สารนิพนธ์หลักสูตรปริญญาอักษรศาสตรมหาบัณฑิตสาขารัฐศาสตร์ สาขาภาษาญี่ปุ่นเป็นภาษาต่างประเทศ]. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- พระอุดมธีรคุณ และ บัณฑิตา จารุมมา. (2020). ภาษาและวัฒนธรรม: ความหมาย ความสำคัญ และความสัมพันธ์ระหว่างกัน. *วารสารมหาจุฬาริชาการ* 7(2), 53-63.
- พัชรภา เอื้ออมรวณิช. (2560). การสื่อสารภายใต้มิติความหลากหลายทางวัฒนธรรมตามแนวคิด Geert Hofstede Communication through Multi-Cultural Dimensions of Geert Hofstede. *วารสารวิชาการมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์*, 25(4), 223-240.
- สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ. (2551). *ตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้ภาษาญี่ปุ่นและภาษาเยอรมัน ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551 กลุ่มการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ*. สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ.
- สมาลี วัชรราชทอง. (2560). การพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมความสามารถทางการเรียนภาษาญี่ปุ่นเบื้องต้นสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โดยใช้รูปแบบการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค TGT = The development of learning activities on basic Japanese language for grade 10th students using cooperative learning team game tournament technique. [วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต]. มหาวิทยาลัยบูรพา.
- สุรรัตน์ เรื่องประยูร และ ปฎิยุทธ์ อ้นวานนท์. (2017). การเรียนรู้วัฒนธรรมสมัยนิยมของญี่ปุ่นผ่านอนิเมชันและมังงะของนักศึกษายุคเจนเอเรชั่น Z คณะศิลปศาสตร์ หลักสูตรสาขาภาษาญี่ปุ่นธุรกิจ มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต. *วารสารเครือข่ายญี่ปุ่นศึกษา*, 7(3), 88-102.
- ยุพวรรณ โสภิตวุฒิวังศ์. (2018). การเปิดเผยตนเองในการสนทนาระหว่างผู้ที่เพิ่งรู้จักกัน: การศึกษาเปรียบเทียบระหว่างภาษาไทยกับภาษาญี่ปุ่น. *วารสารเครือข่ายญี่ปุ่นศึกษา*, 7(3), 1-17.
- Adams, W. (2003). *Readers theatre: A practical guide for school, theater, and community*. San Diego, Ca: Institute for Readers Theatre.
- Aoki, A. (2010). Rapport management in Thailand and Japanese Social Talk during Group Discussions. *Pragmatics. International Pragmatics Association*, 20(3), 289-313.
- Augustin, A., & Vianty, M. Zuraida. (2015). Exploring the Potential of Reader's Theatre in the EFL Classroom. *Journal of English Literacy Education*, 2(2), 38-47.
- Iwasaki, S., & Horie, P. I. (1998). The Northridge Earthquake' Conversations: Conversational Patterns in Japanese and Thai and their Cultural Significance. *Discourse & Society*, 9(4), 501-529.
- Markova, V. (2011). The Japanese Communication Style. Scientific Grant Agency of the Ministry of Education of the Slovak Republik VEGA 10(1), 213-221.

- Pearce, W. B., Cronen, V. E. (1980). *Communication, action, and meaning: The creation of social realities*. Praeger.
- Rafi, M. F. (2019). Teaching Speaking with Reader's Theatre. *Journal ELink*, 6(1), 127-133.
- Rosen, R. S., & Koziol Jr, S. M. (1990). The Relationship of Oral Reading, Dramatic Activities, and Theatrical Production to Student Communication Skills, Knowledge, Comprehension, and Attitudes. *Youth theatre journal*, 4 (3), 7-10.
- Sloyer, S. (1982). *Readers Theatre: Story Dramatization in the Classroom*. National Council of Teachers of English.
- 伊藤昭 & 矢野博之. (1998). 「共話－創発的対話の対話モデル」『情報処理学会研究報告音声言語情報処理 (SLP)』12, 1-8.
- 久保田真弓. (1994). 「コミュニケーションとしてのあいづち－アメリカ人と日本人に見られる表現の違い－」『異文化間教育』8, 59-76.
- 笹川洋子. (2007). 「異文化コミュニケーション場面にみられる共話の種類」『神戸親和女子大学言語文化研究』1, 17-40.
- 田所希佳子. (2015). 「『共話』の教育において学習者の認識に注目する重要性. 『ヨーロッパ日本語教育シンポジウム (フランス)』第19回. ボルドー・モンテニュ大学 (フランス)、2015年8月27-29日、225-230.
- 水谷信子. (1980). 「外国人の修得とコミュニケーション」『言語生活』12, 28-36.
- 水谷信子. (1993). 「『共話』から『対話』へ」『日本語学』12 (4)、4-10.
- 劉佳琿. (2009). 「多人数会話における共話的なインターアクションの分析－日本語母語場面と日中接触場面の対照」『ことばの科学』22, 97-116.

หน่วยงานผู้แต่ง: คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
Affiliation: Faculty of Education, Chulalongkorn University
Corresponding email: Kavita.F@chula.ac.th
Received: 2021/11/28
Revised: 2021/12/27
Accepted: 2022/03/23